

so se osebni krediti in število uslužbencev v prosvetnih ustanovah, za dopolnitev zbirke pa bodo plačevali dijaki odsele po 10 din na leto.

— Iz novega proračuna, Ker je bilo nastavljenih 150 novih suplentov in okoli 150 profesorjev na meščanskih šolah ter 300 novih učiteljev, so se zvišali izdatki prosvetnega ministrstva za 96,3 milijona din.

— Sprejem slušateljev na Višjo pedagoško šolo v Beogradu. V Službenih novinah št. 171 od 29. julija je objavljen razpis za sprejem slušateljev(ice) na Višjo pedagoško šolo v Beogradu. Sprejetih bo 40 slušateljev v 1. letnik odseka za meščansko šolske učitelje. Od tega števila odpade 15 na dravsko banovino. Prošnje je treba vložiti do 26. avgusta. Pogoji so razvidni iz omenjene številke Službenih novih.

— 15-letnica mature! Tovarišice, maturantke mariborskega ženskega učiteljskega šolskega sester 1925! V soboto, 24. avgusta 1940., ob 3. uri popoldne sestanek v kavarni Astoria (Grasjski trg). — Vsaka naj javi čimprej svojo udeležbo tovarišici Danici Županovi, Maribor, Tržaška cesta 46.

— Maturanti goriškega učiteljskega šolskega sester 1915! Naša 25-letnica mature je tu! Ali se ne bi v ta namen kje sestali, da preštejemo svoje vrste

in obudimo stare spomine? Tov. Lavrenčič je mnenja, da bi se sestanek vršil v Celju, ki je nekako središče. Prosim, naj se še kdo oglasi s kakšnim predlogom! — Lazar Tome, šolski upravitelj v Razvanju pri Mariboru.

— Državna moška obrtna šola za pletarstvo v Ptuj sprejema učence obojega spola v 1. razred najdalje do 5. septembra t. l. Ta šola ima značaj nepopolne srednje šole z nižjim tečajnim izpitom. Naloga te je, dati učencem poleg obče vzgoje teoretično in praktično izobrazbo v pletarstvu in vrbogojstvu in jih usposobiti za pletarske pomočnike. Slednjim pomaga po dovršeni triletni učni dobi do zaslužka, ako ne bi mogli izvrševati pletarstva na svojih domovih. Vse šolske potrebe prejemajo učenci na zavodu brezplačno. Pridnim podpre potrebnim učencem, se bodo po možnosti preskrbele podpore za vzdrževanje. — Vsa podrobnejša pojasnila daje upraviteljstvo šole.

— Mariborski maturanti 1. 1909. — Ob 30-letnici smo se dogovorili, da se sestanemo letos v Ljutomeru. Vabim vas torej za soboto 24. t. m. ali nedeljo 25. t. m. Oglasite se torej na moj naslov, ali pridite ali ne. Opozorite se med seboj na moj poziv Podrobnosti javim pozneje. Jan Baukart.

Osebnostne zadeve

— i V V. položajno skupino so napredovali: Mercina Ivan iz Starega Trga; Smersu Katarina, Maribor; Jak Ana, Ljubljana; Jerin Norbert, Sv. Lovrenc; Bitenc Marija, Ljubljana; Drobnič Antonija, Laško; Flere Franc, Ljubljana; Gabrovšek Ivan, Ribče, Litija; Kregar Lidija, Ponikve (Šmarje); Klančnik Marija, Kapele (Brežice); Premelč Ivana, Ljubljana; Pelan Herma, Ljubljana; Polak Marija, Ljubljana; Sel Gvan, Sv. Barbara; Velkavrh Josip, Reka; Vobič Ema, Sv. Andraž; Zazula Rafael, šolski nadzornik v Ptuj.

— i V VI. položajno skupino so napredovali učitelji in učiteljice: Aceto Valentin, Stična; Auersperk Marija, Ljubljana; Andrejka Katarina, Rove pri Kamniku; Dominko Aleksander, Vrhnika; Dojčinovič Vlasta, Maribor; Golia Marija, Dravograd; Draksler Elza, Marenberg; Hudales Liza, Šmartno ob Paki; Herman Matilda, Rakek; Jagodice Justa iz Dola; Jovan Leopold iz St. Petra; Klemenc Franc, Sevnica; Križman Angela, Križevci; Kordiš Matilda, Cerklje; Kolar Gabriela, Križevci; Kulovič Viktorija, Vavta vas; Lazar Katarina, Razdvanje; Lorgier Vida, Šmarje; Mihelčič Hilda, Toplice; Milavec Josipina iz Rakeka; Medic Štefanija, Puščava; Peunik Erna, Mozirje; Pavlič Albina iz Koblja; Povh Vaclav, Dramlje; Predan Lea, Mozirje; Pistotnik Iv., Nova Stifca; Buncer Marija, Vransko; Svetel Ljudmila, Ljubljana; Srpna Ana, Dol. Nemška vas; Špan Marija, Vransko; Tomažev Matija, Sv. Tomaž; Vobovnik Eliza, Muta; Zupančič Roza, St. Jernej; Zorka Elizabeta, Brežice; Bošha Roza, Zalec; Bregant Albert, Ribno; Bulina Marta, Murska Sobota; Čuk Vladislav, Loški potok; Čepe Ottilija, Studenci; Černigoj Karel, Podčetrtek; Ferk Ivan, Limbuš; Fajon Rudolf, Predoslje; Golobič Peter, Ljubljana; Grad Eliza, Radovljica; Kozelj Al., Sv. Marjeta; Kralj Marija, Vurberg; Kopriva Anton, Maribor; Gotnik Bogdan, Rečica; Kurbus Gabriela, Sv. Križ; Kotnik Franc, Maribor; Lesnik Bogomila, Tezno; Leskovič Martina, Sv. Marjeta; Pečarič Boža iz Podgrada; Prislan Marija, Petrovče; Penko Pavla, Črnomelj; Petrač Franc, Gorica; Petrun Josip, Sv. Lovrenc; Reje Gabriela, Jesenice; Resman Ivan, Novo

mesto; Belak Kristina, Sv. Marjeta; Serajnik Zmaga, Maribor; Strukelj Vida, Šmartno; Sorn Terezija, Predoslje; Sturm Franciška, Slivnica; Šlibar Anton, Ljubljana; Tratnjek Martin, Lendava; Vagner Ljudmila, Ljubljana; Velkavrh Kristina, Dol. Logatec; Majce Ivan, Litija; Kotnik Zorka, Gornji grad; Beloglavac Maks, Sv. Vid; Bovha Olga, Podčetrtek; Kamenski Vali, Maribor; Lorber Ljudmila, Maribor; Malešič Pavla, Mekinje; Perenič Ana, Zalog; Peterlin Marija, Stranje; Pirnat Josip, St. Jernej; Pohar Sonja, Šmarje; Prešeren Vida, Sv. Lenart; Rupnik Bogdana, Laško; Sedej Antonija, Brdo; Tavželj Josip, Ljubljana; Tratnik Jože, Gornji grad; Hasenbüchel Stefa, Stranje; Šepce Pavel, Sv. Lovrenc na Dravskem polju; Šuligoj Avgust, Trbovlje.

— i V VII. položajno skupino so napredovali: Babnik Ivan, Jarenina; Zupan Jože, Celje; Vrlak Antonija, Gorje; Pepelnjak Alojzija, Maribor; Franc Vilko, Prosenjakovci; Čukjaki Marija, St. Gothart; Šavli Andrej, Krog; Rozband Ivana, Limbuš; Sreš Marija, Izankovci; Bakič Marija, Maribor; Bezcljak Marija, Unec; Gorišek Franja, Tržič; Gaspari Štefa, Gornje Pirnice; Grčman Vekoslava, Sava; Gruden Marija, Bovčice; Golobič Marta, Cezanjevci; Hergot Vali, Mežica; Hari Beneš, Fokovci; Konečnik Zofija, Guštanj; Lipovšek Karolina, Tezno; Mori Ljudmila, Maribor; Masič Marija, Maribor; Ožinek Avrelja, Sela pri Zumberku; Peklar Alojzija, Maribor; Primožič Vera, Breznica; Prelog Avgust, Mala Nedelja; Rutar Terezija, Ljubljana; Regoršek Avrelja, Sp. Sv. Kungota; Rajner Marija, Sv. Barbara; Spendjadviga, Sv. Martin; Sušteršič Franciška, Rajhenburg; Štilan Josip, Studenci; Strukelj Zofija, Trzin; Šifrar Marija, Boštanj; Šaur Lea, Dev. Marija v Brezju; Ščurek Angela, Gorje; Šebart Katarina, Sv. Marjeta; Vissenjak Marija, Tornava; Vahčić Nada, Zagorje; Vogler Mihaela, Cankova; Zorman Marija, Toplice; Zupančič Franciška, Rajhenburg; Zupančič Dragotin, Tornava; Zelbnig Josipina, Podzemelj; Bratuš Mari, Slov. Konjice; Guna Vinko, Zagorje; Golia Anton, Črneče; Hiti Elvira, Dol. Lendava.

Iz listov

— I Šolske razmere v Savinjski dolini je naslov članka v »Slovenec« od 13. avgusta, v katerem ugotavlja: Za neviran in uspešen pouk so potrebni primerni šolski prostori. Včasih je ljudstvo z velikimi žrtvami in ponosom zgradilo lepa, za tiste čase moderna poslopja, ki so ustrezala vsem potrebam, danes pa je gotovo, da ne morejo več temu namenu povsem služiti. V spodnji Savinjski dolini manjka več šolskih poslopij, okrog 25 učilnic in stranskih prostorov, da ne govorimo o stanovanjih, ki jih primanjkuje tudi okrog 60. V delavskem kraju Liboje, kjer obiskuje šolo okrog 200 otrok, ki so stlačeni v dveh tesnih, mračnih in vlažnih učilnicah, imamo štirirazredno šolo z dopoldanskim in popoldanskim poukom. Šolsko poslopje niti najmanj ne ustreza ne zdravstveni in ne vzgojnemu zahtevam. Ze več let se bje boj za primerno novo šolsko poslopje, ki bi vsaj približno ustrezalo nujnim potrebam prave šolske vzgoje. Upamo zato, da bo to pereče vprašanje v kratkem času rešeno, saj razmere že kar vprijejo po rešitvi. Neznosno so tudi šolske razmere v Matkahi pri St. Pavlu pri Preboldu, ki je vendar industrijski kraj. Ze več let je namreč tam ustanovljena šola, ni

ma pa šolskih prostorov, zato tudi še ni odprta. Ako bi bili pod drugačnim podnebjem, bi se lahko pouk vršil celotno v naravi, tako pa morajo otroci predaleč dan za dnem, v vsakem vremenu hoditi v šolo v St. Pavel. Koliko časa pri tem zapravijo, kako se lahko moralno pokvarijo, da ne govorimo o večjih stroških staršev na obleki, obutvi in perilu otrok. Umevno je, da v takih primerih tudi šolski uspehi ne morejo biti dovoljni. Vsi ti razlogi naravnost silijo za čimprejšnjo gradnjo šolskega poslopja. V hriboviti Mariji Reki v isti občini kličejo razmere po zboljšanju tamkajšnje šole. Potrebna je prezidava šolskega poslopja, obenem pa tudi razširitev šole iz enorazredne v dvorazredno. Otok je namreč več kakor dovolj in sicer okrog 90. — Po ureditvi razmer kliče tudi Galicija pri Celju, ki ima samo eno učno moč, a tri oddelke in 190 otrok. Zato prosimo pristojno oblast in šolsko nadzorstvo v Celju, da se tudi za ta kot primerno in učinkovito pobriga. — V Grižah, St. Pavlu in na Vranskem manjkajo učilnice, v drugih krajih so razmere še nekoliko znošne. — Naše učiteljstvo se na splošno v vsakem oziru trudi in dosega v vzgojnem in učnem oziru lepe uspehe, kolikor ga ne

ovirajo navedeni nedostatki. Opaziti je tako v verskem in narodnem kakor v državljan-skem oziru lep napredek, ki ga lahko pripisemo vestnemu in vztrajnemu delu učiteljstva in duhovščine.

— I Zvišanje plač in draginja je naslov članka v »Novi pravdi« št. 32., iz katerega posnemamo sledeče: Ko je finančni minister obvestil javnost, da so plače državnih uslužbencev zvišane, je pravilno poudaril, da ta povišek ne bo veliko koristil, če bi še naprej naraščala draginja. Finančni minister je poudaril, da se prizadeva, da vse ukrene, kar je za stabilizacijo cen potrebno. Pričakujemo, da bodo ti ukrepi tudi uspešni. To si tembolj želimo, ker imamo po dosedanjih uredbah o pobijanju draginje zelo slabe izkušnje. — Ponovno smo že ugotovili, da vse poviševanje plač ne bo nikomur koristilo, če se ne bo temeljito zaježil val draginje. Borba proti draginji ne more biti enostranska in ne sme biti stanu v državi, ki bi lahko zase zahteval, da ga ne smejo zadeti prav nobene omejitve v svobodnem trgovanju z blagom. Ni dovolj, da samo nadziramo vmesno trgovino, tudi produkcijo morajo zajeti proti draginjski ukrepi in to v polnem obsegu. Ko bi bile enkrat cene ugotovljene pri izvoru, potem bi se moralo izločiti vso ono vmesno trgovino, ki za preskrbo konsumentskih krogov ni neobhodno potrebna. Vse kupčevanje za spekulacijo bi se moralo v kalu zatreti. In če bi bilo mnogo dobre volje in odločne kontrole ter mnogo organizacijskih sposobnosti, bi bilo na mah konec dražljivih življenjskih potrebščin. Če se bo pa preganjalo draginjo samo radi lepšega, zato, da se tako mimogrede potolaži tiste, ki najbolj trpe radi draginje, potem draginje seveda nikdar ne bo konec.

— I Vsi vemo, da se je podražila pri nas moka za 70 odst., medtem ko so se povišale uradniške in delavske plače in meze v povprečju za borih 10 odst. in ko tudi večina ostalih cen ni tako narasla, kakor so cene žitu. »Ljudski glas« 10. avg.

Ali ste že član

Učiteljske tiskarne?

Novosti na knjižnem trgu

— k Franc Mihelčič: Zdravilne rastline, o njih nabiranju, gojenju in uporabi. Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani 1940. — Pisec knjige pravi v uvodu: »Že od nekdaj so ljudje, sledeč izkustvu, odkriti v tej in oni rastlini, četudi ne nadnaravnih, pa vsaj posebne moči, ki so mogle bolnemu človeku vrniti zdravje, zdravemu pa so pomagale ohraniti ga oziroma okrepiti. Tako je bilo sto in tisočletja, dokler ni moderna, nad vse slavljena kemična veda vpeljala umetno sestavljena zdravila, ki pa so bila v mnogih primerih rastlinska, pa morda bolj pomanjkljiva, kot naravna, ker so svojstva, združena v rastlini, ločila drugo od drugega. Danes pa se vračamo k zdravljenju z rastlinskimi zdravili.« Prav zaradi tega dejstva moramo pozdraviti izdajo tega dela, ki je razdeljeno v tri dele. I. Navodila za nabiranje, sušenje, gojenje, pripravo prodaje. — Deli rastlin: korenina, steblo, listi, cvet, plod, razcevetje. II. Opis zdravilnih rastlin. III. Navodila, kako uporabljamo zdravilne rastline pri raznih boleznih. 1. Navodila za uporabo receptov. 2. Seznam opisanih zdravilnih rastlin. 3. Seznam zdravil po boleznih. Knjigi je dodano tudi več listov s 86 barvastimi slikami raznih zdravilnih rastlin. — Ker se ponekod organizira zbiranje raznih zdravilnih ratlin in ker so vse te rastline v knjigi prav dobro opisane, bo knjiga dobrodošla tudi šolam. Knjigo sta pregledala tudi dva zdravnik in en farmacevt, zaradi česar smemo tudi navedbe glede zdravljenj v njej smatrati za povsem pravilne.

— k Aleš Ušeničnik: Izbrani spisi IV. zvezek. Založba Jugoslovanske knjigarne v Ljubljani 1940. — Cena vezani knjigi 90 din. Četrty zvezek Ušeničnikovih Izbranih spisov je razdeljen v tri glavna poglavja I. Bog, Kristus, religija in življenje. — II. K Resnici. — III. Iz metapsihologije. Vsako poglavje pa je razdeljeno na več delov. Zanimive razprave v

Učiteljska tiskarna

— t Šolska upraviteljstva se opozarjajo, da so se cene nekaterim šolskim in pisarniškimi potrebščinam kakor gobam, gumiju, kuvertam, lepenki, papirju, radirkam, ki so navedeni v našem zadnjem ceniku, zvišale za 20%. Zato prosimo spoštovana šol. upraviteljstva, da upoštevajo to pri svojih naročilih.

Knjigarna Učiteljske tiskarne.

— t Vse šole so prejele prospekt o novih čitankah Učiteljske tiskarne. Doslej so bile že v rabi 1. »Naša prva knjiga«. — 2. »Za vse leto« in 3. »Po domačih krajih«. Letos je dostičan tudi 4. del »Lepa naša domovina« za 4. šolsko leto. Iz prospektov, ki so bili poslani na vse šole, je razvidno, kake prednosti imajo te nove čitanke. Zato prosimo prav vse tovariše, da si te prospekte ogledajo, preden se odločijo, katero knjigo bodo uvedli v svoj razred.

— V Knjigarni Učiteljske tiskarne v Ljubljani in njenih podružnicah v Mariboru in Celju dobite vse pisarniške potrebščine za šolo in dom; knjige za šolanje svojih otrok; učila za vse šole; knjige znanstvene in leposlovne vsebine zase, za odraslo mladino, otroke, prijatelje in znanee; merila in razne merilne instrumente za šolo in praktično uporabo; papir »Jasnit« za kopiranje načrtov in skic. — V tiskarni se izvršujejo vsa v to stroko spadajoča dela od najnavadnejšega pa vse do najbolj finega večbarvnega tiska. — V knjigovozništvu se večeje knjige, brošure in izdelujejo najfinejša in tudi preprosta knjigoveška dela.

— t Iskreno priporočamo knjižico ing. Stanka Dimnika: Kako naj si uredimo naše domove za obrambo pred letalskimi napadi. Cena knjižice 5 din. Pri večjem odjemu 10 % popust.

— t Peresa, svinčnike, kuverte, črnila, pisarniške in šolske potrebščine si najceneje dobavite v Knjigarni Učiteljske tiskarne v Ljubljani.

tej knjigi bodo zanimale predvsem one, ki se bavijo s filozofijo, odnosno, ki radi studirajo filozofska dela.

— k Dve novi pesniški zbirki. Jugoslovanska knjigarna je izdala dve novi povsem enako opremljeni pesniški zbirki Dušana Ludvika: S potepuško palico in Severina Šalija: Slap tišine. Oba sta doslej priobčevala svoje pesmi v »Domu in svetu« a sedaj sta izšli njiju zbirki v prav lepi opremi. Cena posamezni kartonirani knjigi 40 din, v platnu 50 dinarjev.

— k France Štele: Ptujška gora. Izdal župni urad na Ptujski gori, 1940. Obseg 130 strani. Cena vezanemu izvodu 20 din, broširanemu 12 din. O knjižici, katere večji del vsebine je posvečen zgodovini in umetnosti, tako arhitekturi kakor tudi kiparskim umetninam na Ptujski gori, pravi pisec v predgovoru sledeče: Knjižica o Ptujski gori je nastala iz dvojne težnje: Romarjem, ki prihajajo na Goro častit Marijo, in turistom, ki jo na svoji haloški poti obiščejo, naj bi dala ključ za razumevanje umetnostnega sveta, iz katerega se je rodila v časih ki so drugače od naših čustvovali, a v občudovanja vredni popolnosti izražali svoje razpoloženje. Vsem Slovencem pa naj bi jo predstavila tako, da bi se zavedali, kak umetnostni ter kulturno in politično zgodovinski zaklad nam je. — Če bi o vseh naših pomembnejših in znanih krajih imeli slična dela, bi bil pouk iz domoznanstva v šoli res lahek.

FR. P. ZAJEC
izprašan optik in urar
LJUBLJANA
sedaj Stritarjeva ulica 6,
pri franciškanskem mostu

Vsakovratna očala, daljnogledi, barometri, toploмери, hygrometri itd. — Velika izbira ur, zlatnine in srebrnine. Ceniki brezplačno. Kvalitetna optika.

FABIANI & JURIOVEC

LJUBLJANA, STRITARJEVA ULICA 5

priporočata veliko izbiro damskega in moškega blaga, preproge, zastore, odeje, perje, puh itd. Postrežba solidna!

HRANILNI IN POSOJILNI KONZORCIJ

Kreditna zadruga državnih uslužbencev

v Ljubljani, Gajeva ulica št. 9 — v lastni hiši

Najstarejša kreditna zadruga v Jugoslaviji, ustanovljena leta 1874. Poštni čekovni račun št. 10.681. Telefon št. 3413. Posojila do Din 10.000— vsem javnim nameščencem po 7% proti zaznambi na plačo na prvem mestu in poroštvo.

Gostilna „Ražem“

Ljubljana — Žabjek

Prvovrstna primorska kuhinja, izborna vina in vedno sveže pivo. — Cenjenemu učiteljstvu se priporoča Zoran Ražem

Telefon št. 28-57

Priporočamo tvrdke, ki inserirajo v našem glasilu!

Tudi za učiteljstvo je

Zadruga državnih uslužbencev

za nabavo potrebščin v Ljubljani, (Nabavljalna zadruga) Vodnikov trg št. 5

Stanovska dolžnost vsega zavednega učiteljstva bi morala biti, da se včlani v to zadrugo in da kupuje v njej vse svoje potrebščine. Delež po Din 100—, vpisnina din 5—. Blago prvovrstno, postrežba točna, cene konkurenčne, ob koncu leta ristorno. — Vpišite se takoj! — Telefon št. 44-21